

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:
 Na celý rok ... 4 koruny — hal.
 Na pol roka ... 2 " — "
 Na štvrt' roka ... 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník.
 Majiteľ a vydavateľ:
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
 Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
 Sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Khuen medzi dvoma ohňami.

Nevládny predseda snemovne.

Ze není dobre pohrávať sa s ohňom, to trpko musí zkusovať ministerpredseda gróf Khuen Héderváry. Aby aspoň na čas zabezpečil mungovskú vládu, uzavrel pokoj s Kossuthovou stranou. Kossuthovci dali sa mu naviesť, bo im — ako so povráva — nielen mandáty slúbil pri nastávajúcich voľbách krajinských, lež v súvislosti s predlohou o zbrannej moci i k tomu sa zaviazal, že — ako si žiadajú — i to prevede, aby keď kontingent rekrútov není povolený, rezervistov do služby povolal a vyslužených vojakov k ďalšej službe podržať dovoleno bolo len vtedy, keď to odhlasuje uhorský snem krajinský. Vo Viedni spatrujú v tomto doprosta urážku práva jeho veličenstva kráľa. Na túto urážku ministerpredsedu upozornil spoločný minister vojenských záležitostí rytier Aufenberg, ktorý mu zreteľne odpísal, že jeho veličenstvo v žiadnom páde nedá sa ukrátiť v jeho práve, ktoré má nad vojskom. Rakúsky ministerpredseda gróf Stürgh, Khuenovi poslal podobného obsahu nótu, v ktorej dokázal, že plán jeho nemožno previesť i ohľadom na verejno-právne ustálenie s Rakúskom uzavreté a zákonom r. 1888. potvrdené. Ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry bude teda dosť roboty mať, kým sa vo Viedni na čisto umyje. Keby ho tam ale akokoľvek vyumývali, predseda ostane na ňom kus škvrny a smerodajné kruhy viedeňské konečne nahliadnu, že keď Khuenovi odovzdali správu Uhorska, zpravili capa za zahradníka.

Ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry stojí v ohnivom boji s Viedňou. V druhom ohnivom boji nachodí sa ale i s opozíciou uhorského parlamentu. V týchto zápasoch málo mu pomáha uzavreté priateľstvo s Kossuthistami. Mandáty, ktoré im slúbil, sú ešte len v mesiačku, výhody ale poľahke otázky rezervistov nemôže previesť, Kossuthisti vidia teda, že ich opálil a preto sa ani nesnážia brániť ho proti nápadom opozície. Sotva jedon-dva navštevujú snemové zasadnutia. Priateľstvo Kossuthovcov teda pre Khuena a jeho mungov nestojí ani tolko ako drevený groš.

V ak tuhom ohni stojí ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry s opozíciou snemovne vidieť z toho, že päťdesiat osem krajinských vyslancov sprisahalo sa, že nezastavia ich boj, kým pre ľud nevybojujú právo alebo zákonné zabezpečenie, že miesto terajšieho potupného pokračovania volebného, vyneseny bude taký volebný zákon, *dľa ktorého ku svojmu právu príde každý, čo znáša verejné tarchy a dľa ktorého nikoho nebude slobodno prenasledovať pre jeho presvedčenie.*

Krajinskí vyslancovia opozície s úplným dôrazom žiadajú ďalej, aby z denneho poriadku zňatá a medzi staré železo hodená bola zákonná predloha o zbrannej moci. Ministerpredseda nemá smelosti odhodlať sa ku tomuto kroku, bojí sa Viedne a v jeho súroch vyhráza sa s rozpustením snemu a s vypísaním nových volieb. Vo Viedni zas ale strachujú sa pred novými voľbami, bo vedia, že pospolitému ľudu otvorily sa už oči a veľmi dobre zná mungovskú pracovnú stranu, ktorá nevie iného, ako nové

a neznesiteľné farchy uvalovať na krky občanov. Ministerpredseda nemá teda žiadnej nádeje, že daakých úspechov dosiahne s opozíciou. Najnovšie začal preto s tým, že naložil *Návaymu*, predsedovi snemovne, aby poľahky snemových pravidiel proti opozícii, dľa liberálneho receptu pokračoval s násilienstvom. Tu mu však puška tiež do zadku vypálila. Dokázalo sa, že:

Predseda snemovne nemá žiadnej auktority.

Cez celý týždeň proboval predseda *Návay* s liberálnymi figlami. Výsledok ale bol ten, že sa pozbavil celej jeho auktority a v snemovom zasadnutí 2. marca zapríčinil také škandále, aké veľmi zriedka udávajú sa v Uhorskom parlamente. Opozícia konečne ani slyšať nechcela o tom, aby *Návay* ďalej snemu predsedal. *Khuenová* vláda a mungovská pracovná strana docela ztratili hlavu a o celú auktoritu privedenému predsedovi dali tú radu, aby v snemovom zasadnutí 4. marca odprosil snem a pred celým parlamentom slúbil, že napozatým prísne držať sa bude domových pravidiel.

Za takýchto okolností pre Uhorsko nasledovať môže len to, že:

1. Lebo prevedú volebnú reformu a vtedy prestane obštrukovať i *Justhová* strana. Lebo

2. Vo Viedni odmrstia ministerpredsedu a vymenujú novú vládu.

Nech však robí sa čo chce, kresťanská ľudová strana neustále ztráži v parlamente, aby pospolitý ľud nebol ukrátený v jeho záujmoch.

Lež aj na vonku pripravovať sa treba po všetkých stranách, aby včas volieb docela zagniavili sme spoločnosť mungov.

V každom volebnom okrese rozvíňajme zástavu kresťanskej ľudovej strany. Zvíťazí ona istostne, bo je ľudová a čisto kresťanská!

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Krešťan». «Krešťan» už cez XVIII. osemnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny krešťan číta a predpláca len «Krešťana».

Z trenčanskej.

Ticho je u nás. Nebadať tu žiadneho pohybu. Celá trenčanská stolica stoná pod nohami liberálov. Nie divu, veď poslanecké volby riadil Alexander Jeszenszky. U nás mal súcich pomocníkov. Nielen židáci a úradní korteši mu pomáhali, lež aj mnohí vodcovia zo stránky národnárskej, za ktorú prácu potom obdržali zaslúženú odmenu.

Ticho je teda u nás v politickom ohľade. Semeno tohoto trápneho ticha rozsieva nás föišpán: Julius Szalavszky. On na tom pracuje, ako by celé obecnstvo Trenčanska vohnať mohol do jedného — liberálneho — tábora. Mnoho cestuje pán Szalavszky po svojej župe. Navštevuje obce a hľadá priazeň obecnstva trenčanskej stolice. My proti tomuto zhola nič nemáme, jestli snahy pána föišpána k tomu smerujú, aby s tým zmožni pokrok a vývin hospodársky. V tomto ohľade po ruke mu bude aj iného politického presvedčenia človek. Prečo nie? Veď kde sa o dobrobyt jednej župy jedná, tam každý jednotlivец aby prispel ku práci, bo iba so spojenou silou možno daaké dieľa tvoriť. Missii Szalavszkyho však iný význam privlastňujú tu u nás tí páni, ktorým neni to po chuti, keď daktorý človek iné politické presvedčenie má, ako oni. Tito páni to chcú, aby sa celá trenčanská stolica zliberalčila, aby aj tí najtuhší ľudáci a kresťanskí socialisti zapreli svoje dosavádne politické presvedčenie a aby pripojili sa ku vláde.

Výrazu tejto ich žiadosti daly maďarské noviny «Zsolna és Vidéke», keď vyzvaly knazstvo stolice trenčanskej, aby sa pripojilo ku vládnej stránke, bo že ako ľudáci itak sa neuplatnia páni duchovní a že vraj len ako liberáli zastať môžu svoje miesto vo verejnom živote.

Takto znie trenčanských liberálov vyzvanie, ktoré s tým osladili, že vraj pánom duchovným vyčarovanie politiky nebude robiť ťažkosti, bo že vraj väčšina pánov duchovných itak nepatrila k strane ľudovej.

Záležitost táto je veľmi čudná a pokračovanie trenčanských liberálov, ktorí našim duchovným tak veľmi lichotia, je veľmi podozrivé. Naši liberáli zabúdzajú, že oni nemajú k tomu práva, aby trenčanských duchovných k zrade

zvádzali. Ako ani jeden trenčanský liberál neostal by ľudákom, čo by mu čo dávali, tak podobne ani našim kňazom nenapadne dať sa okúzliť podvodným hlasom noviniek «Zsolna és vidéke». Akoby aj? Trenčanskí kňazia ešte nezabudli na tie sekatúry, na to prehánanie, akým boli vystavení zo stránky liberálov a to len preto, bo boli silného kresťanského presvedčenia. Rozpomienka na Bánffyho voľby postačí k tomu, aby ani jeden trenčanský katolícky kňaz nedôveroval v liberáloch. V spoločenskom živote môžu byť priatelia. Za dobrobyt ľudu môžu kňazia s liberálmi vzájomne pracovať, v politike však kňazia chcú mať slobodnú ruku. Tam oni robia budú dľa svojho presvedčenia. Tu márne sú sirénske hlasy «Zsolna és Vidéke», kňazia stolice trenčanskej neodstúpia od svojho politického presvedčenia.

A že presvedčenie toto nenie liberálne, to netreba dokazovať. Veď treba len povážiť te-
rajší náš politický život, treba myslieť na účinkovanie vlády, treba sa rozpamätáť na pád Barkóczyho a nadvládu židovstva a freimaurerov a kňazia stolice trenčanskej to povedia: «My neostaneme liberálmi. Nevidíme žiadnej garancie, či naša cirkev nebude tak potupená, ako je francúzska, preto za dobré uznávame, aby uhorskí katolíci v krajinskom sneme mali takú stranu, ktorá ich brániť a zastupovať bude. Zradu nespáchame. Nedáme príčiny, aby naši veriaci pohoršili sa nad nami. Katolícky kňaz nemá čo hľadať medzi liberálmi, kde nachodia sa rôzne neznabožské a kňazstvo tupiace živly. Katolícky kňaz aj v politike ostane vždy katolíkom.»

Toto je odpoveďou katolíckeho kňazstva stolice trenčanskej na podvodné farizejské vzvanie liberálnych noviniek «Zsolna és Vidéke». Márne sa uchádzajú o ruku snúbenice, dostaly košík.

Trenčan.

Židovská nestydatosť.

Reč poľského rabína.

Poľskí cionistickí židáci nedávno vydržovali kongress, v ktorom istý cionistický rabín povedal nasledujúcu reč:

«Moji bratia! Izraeliti už od 19 sto rokov bojujú za tú moc nad celým svetom, ktorú

nekdy Boh slúbil patriarchovi Abrahamovi. Vzдор toho križ prevládal židov a zvíťazil nad nimi. Títo roztrúsení po celým svete, cez dlhé časy predmetom boli najukrutnejšieho prenasledovania.

Včul ale môžeme už mať lepšie nádeje! Tá skutočnosť, že židia roztrúsení sú po všetkých krajinách sveta, *dôkazom toho je, že tie krajiny sú ich vlastnosťou.* Dnes sme svedkami impozantného objavu. Ľud izraelský s každým dňom je mohútnejší.

Zlato, ktorému klania sa pokolenie ľudské, *zveľebované zlato, dnes už takmer celkom nachodí sa v rukách židov a toto zlato budúcnosťou je ľudu izraelského.* Doba prenasledovania už dávno uplynula. Pokrok a civilizácia kresťanských národov sú mohútne šiance, ktoré bránia židov a podporujú ich v prevedení ich cieľov. *Nám židom pošastilo sa do rúk dostať najväčšie stredišťa svetových burzi: párižská, londýnska, viedeňska, berlínska, hamburgská a amsterdamská burza je naša.* (A peštianska nie? Tú škoda bolo vynechať. Red.) Všade, kde žijú židia vládnu ohromnými kapitálmi. Dnes hrozne zadlžené sú všetky štáty. *Dlžoby k tomu nútia tieto štáty, že ich bane, železnice, fabriky ako záruku zaviazajú musia židom.* Včul už len to pozostáva, aby do rúk židov úplne dostaly sa i všetky pozemky, zvlášte latifundia. *Jestli i veľké statky do rúk židov prejdú, vtedy na týchto veľkých majetkoch pracujúci robotníci kresťanskí nesmierne dôchodky budú donášať židom.* Cez devätnáststo rokov ťažko sme stonali v jarme — *včul ale sme mocnejší ako naši protivníci.* Pravda je síce, že mnoho židov dá sa pokrstiť, to ale tiež len k tomu je dobré, aby tým viacej zväčšovalo našu moc, *bo pokrstený žid nikdy neprestane byť židom.* *Prídu také časy, keď krestania radi by sa stali židami, vtedy ale pokolenie Juda s opovržením odmrští ich od seba.*

Najväčším nepriateľom židov je katolícka cirkev. Medzi rôznymi konfessiami kresťanskými i posiaľ rozduchovali sme nesvornosť a rozbroje. Najvzteklejšie boje povedeme ale v prvom rade proti duchovenstvu katolíckemu. Upotrebíme proti nemu zbraň zhanobenia a potupovania, zvláčieme ho škandalóznymi historkami, aby takto vystavili sme ho opovrženiu celého sveta. Po tom do moci našej dostaneme školu. Z površia tejto zeme za-

niknúť musí náboženstvo kresťanské. Cirkev ztráti celý jej vplyv, keď ju urobíme chudobnou a poklady jej stanú sa korisťou ľudu izraelského. Celú vládu a všetky pozície židia dostanú do ich rúk. Sbor sudcov, vrchnosti, lekárov musí byť židovský. Židovskí lekári najviac príležitosti majú k tomu, aby do dôverného potyku vstúpili s rodinami kresťanskými. Zvláštnou úlohou židov je, koniec urobiť nerozlučiteľnosti stavu manželského katolíkov, preto aj všade agitovať mame za prevedenie *civilného manželstva.* *Francúzsko je už naše, včul je rad na Rakúsko-Uhorsku.* Konečne celú tlač dostať musíme do našich rúk, bo jedine tlač úplne zabezpečiť nám môže našu moc a vládu!»

Drahí bratia kresťanskí! Čo poviete na túto reč tohoto poľského rabína? Roku 1878. krátkozrakí kresťania v Uhorsku emancipovali židovstvo, kedy príde ten čas, keď veriaci kresťania emancipujú sa zpod nadvlády poľského židovstva?

Čo chcú socialdemokrati?

Socialdemokrati posiaľ v našom krajinskom sneme nemali svojich zastupiteľov, ani ich mať nemohli, bo veď málokto robotník má volebné právo, bárs aj socialdemokratickú stranu tvoria zorganizovaní robotníci. A predsa vodcovia socialdemokratov najsilnejšie agitujú za všeobecné volebné právo, bo pomocou jeho chcjú previesť svoj program, jehož prvým bodom je zdemokratizovať štát, to jest zrušiť nadvládu intelligencie a spravovanie štátu odovzdať ľudu. Ako chcú socialdemokrati účel tento previesť, o tom súdruhovia nemajú povedomia, iba to vedia, že jestli by to nešlo riadnou cestou, tak pojde to krvavou revolúciou.

Toto však je neisté podujatie, lebo spoločenské triedy, proti ktorým červení socialisti boj vedú, nepoddajú sa na milosť, lež budú sa brániť. A ponevác červení súdruhovia nie sú ešte prichystaní ku revolúcii, tak mešťanské triedy nemusia sa ľakať křiku červených, lebo veď má ich kto obrániť proti krvožiznivým republikánom. Veď aj Bebel, vodca nemeckých socialdemokratov sa vyslovil, že socialistický štát utvorí iba vtedy sa podarí, keď zásady socialdemokracie prejdu do vojska, lebo v tom

páde vojsko vypovie službu svojim dôstojníkom pripojí sa ku revolúcii a spolu so súdruhmi vydobije si štát socialdemokratický. Nemecki socialisti od dlhšieho času rozširujú svoje zásady medzi armádou. posiaľ však s malým úspechom. U nás tiež robia pokusy s týmto poburovaním, lež bez výsledku. A tak uplynú dlhé leta, kým socialdemokracia natoľko zmocnie, že spoločenským triedam dá smrteľný úder a že na rumoch včulajšieho štátu vybuduje štát nový, socialdemokratický. K dosiahnutiu tohoto účelu za zodpovedný prostriedok držia všeobecné volebné právo, na tom základe, aby každý 20 ročný občan bez rozdielu pohlavia mal volebné právo pri všetkých volbách. Takýmto spôsobom mienia obdržať takú väčšinu, ktorou prehlasujú strany mešťanské a oni dostanú do rúk nadvládu.

Že kedy sa to červeným súdruhom podarí, to sa vyrátať nedá. Doista nebude to tak skoro bo veď skrze rozšírenie volebného práva pribudne počet i mešťanských voličov, tak že títo ešte za dlhý čas budú vo väčšine. A tak ani jeden súdruh včulajších robotníckych organizácií nedožije sa toho, čo vodcovia sľubujú, t. j. že shabú všetky súkromné majetky a vyhlásia ich za štátne (spoločné).

Na tento bod programu červených, osobitne vyzývam pozornosť našich krajanov, bo jedná sa o ich role, domy, slovom o ich imanie. Socialdemokracia učí to, že každý súkromný majetok je zbojstvo, nasledovne aj ten, ktorý si Jano lebo Ďuro buďto kúpil alebo sdedil. Dľa tejto nauky aj ten najpilnejší a najšľanoblivejší čldvek zbíjal, keď si rolu, dobytok alebo domec zadovážil, lebo vraj jednotlivec nesmie mať majetok, iba štát. Všetko je spoločné, učia Jakobovia. Štát sa má starať o svojich obyvateľov a aby mal štát možnosť ku tomu, musí shabať všetky majetky, či kňazské, či veľkópánske, či sedliacke, či remeselnícke a vyhlásiť ich za spoločné. Soštátienie súkromných majetkov, červení socialisti mienia docieliť s pomocou všeobecného volebného práva. Nazdávajú sa, že časom obdržia takú ohromnú väčšinu, že jej pomocou proklamovať budú štát socialdemokratický.

Že kedy sa to červeným podarí, o tom ešte ani snívať sa nedá. Predsa ale slúži to ku

štvaniu robotníctva proti triedam majetným, no a vodcom červených doháňa to tiež i pekný peňaz zo stránky robotníkov. Lebo veď, keď vodcovia so shabaním súkromných majetkov pašmú robotníkov, na mieste je, aby aj títo potriasli vačkom na platy Jakubov.

Hľa, k čomu červenáci použiť chcú všeobecné volebné právo! A tu kontrujú im národnári, ktorí od dávna hovoria o sebe, že oni a socialdemokrati sú jedno a to isté.

Pýtam sa vás, bračekovci moji, dáte si vy shabať vaše krvopotne zarobené groše a nemovitosti kadejakým loptošom? Preto ste sa namáhali cez celý váš život, aby kadejakí darebáci v mene štátu shabali vám všetko čo máte? Ej ba! To nepojde! Veď ste vy ešte dosť pevní, aby ste sa bránili proti zbojnikom každého druhu. Preto dolu so socialdemokraciou! Dolu s národnármi! Poctivé právo volebné i my ziadame a od neho neodstúpime, čo by naši liberálni odporníci akokoľvek odbíjali nás od neho, lenže my to právo použijeme ku zveladeniu ludu a nie ku krádeži a zbojstvu. Naším účelom je zlomiť nadvládu liberálov a utvoriť kresťanské Uhorsko. A boj tento víťazne prevedeme, jestli každý katolík vykoná svoju povinnosť.

Ondrej Hladký.

Obrovský štrajk v Anglicku.

Ešte nikdy nebolo na svete takého štrajku, ako je štrajk Anglických banníkov. Dňa 29. februára večer v anglických baňach na kamenné uhlie prestalo sa pracovať a v piatok ráno v celej krajine započal sa štrajk. Štrajkuje vyše miliona banníkov. V priemyselných okresoch už teraz badať nedostatok kamenného uhlia. Vo viacerých dielňach už vo štvrtok nepracovali a v piatok početní direktori fabrik vyhlásili, že sú prinútení zavrieť fabriky. Železničné spoločnosti oznámili, že sú prinútené zmenšiť premávku vlakov. Štrajkujúci banníci ufajú, že zvíťazia. V mnohých mestách sriadajú pouličné pochody. Všeobecná pozornosť obrátená je na južný Wales, kde majitelia baní dôsledne odmietajú tú požiadavku baníkov, aby im bola zabezpečená minimálna pláca. Nikto nemôže vedieť, že ako dlho bude štrajk trvať, možné je, že bude trvať aj za štyri týždne.

V mnohých veľkých fabrických mestách, ako v Manchesteri, v Lancasteri a v iných už v najbližšie dni vo všetkých fabrikách bude práca zastavená.

Štrajkujúci baníci vo štvrtok v blízkosti železničnej stanice Walbotte jedon nákladný vlak chceli vyraziť z koľajníc a preto bezprostredne predtým, ako vlak mal tadiaľ prejsť, na dráhe vytrhali koľajnice. Na šťastie rušňovodičovi v poslednom okamžení podarilo sa vlak zastaviť.

V Londýne osud polmiliona fabrických robotníkov závisí od toho, že ako dlho štrajk potrvá. Ostatne následky štrajku v hlavnom meste Anglicka sa už i teraz veľmi dajú cítiť, lebo do Londýna cudzinci už ani teraz vôbec neprichádzajú a mnohí americkí a iní cudzí cestovatelia radšej idú do Paríža. Vojsko je konšignované v kasárňach.

Štrajkujúci baníci v každej bani nechali stálu stráž, aby prekazila prípadné zaplavenie baní vodou a výbušnými plynami.

V Anglicku započal sa teda taký štrajk, na jaký dosiaľ ešte nebolo príkladu a ktorý hospodársky život Anglicka za niekoľko týždňov celkom poprevracia. Lebo kde štrajkuje vyše miliona robotníkov baní na kamenné uhlie, tam nemožno vyhnúť zastaveniu práce vo všetkých tých dielňach, kde sa na vyvinovanie sily upotrebuje kamenné uhlie. Zásoba za niekoľko dní sa minie a toto pre Anglicko znamená opravdovú národnú katastrofu. Vláda prirodzene nehladí nečinne na nebezpečný pohyb baníkov, a je rozhodne na strane robotníkov. Ministerpredseda Asquith totižto vyhlásil, že v tom páde, jestli by vyjednávania nemaly výsledku, tak zákonodarnou cestou rieši otázku. Najhlavnejšia požiadavka baníkov je tá, aby ich minimálna denná mzda zo 4 šillingov a 11 centov povýšená bola na 7 šillingov a 6 pencov.

Veľký štrajk Anglicku môže poškodiť nielen v hospodárskom ohľade, lež aj zbrannú moc krajiny môže uvrhnúť do veľkého nebezpečenstva. Zásoba kamenného uhlia válečného námorníctva sa totižto tiež skoro môže minúť a preto vládne kruhy rozmýšľajú na tom, že niekoľko baní na kamenné uhlie vláda alebo vyárenduje, alebo odkúpi a naskutku dá v nich pracovať.

Nadutým Angličanom neškodí lekcia z to-

hoto štrajku, bárs aj pri tom sotva čo vyhrajú ubohí baníci na kamenné uhlie. Zo štrajkov majú osoh len kapitalisti a židia!

Osvedčenie.

V 9. čísle myjavskej muchotrávky, mungovskou vládou plateného «Obzora», volaký «Opravdivý Velkočaušan», píše všeliaké hlúposti a cigánstva a na isté otázky žiada odomňa odpoveď.

Ponevác ja opravdových Velkočaušanov dobre znám a som presvedčený, že oni také hlúposti a cigánstva písaf nemôžu, vyzývám s týmto toho «opravdivého Velkočaušana», keď mal smelosti toľké hlúposti a cigánstva popisaf, nech má aj toľko statočnosti a pod jeho čarbaniny nech podpíše jeho opravdové meno. Ja mu len vtedy dám odpoveď, keď viem kto je on, bo som neni náklonný do reči sa púšťaf s akýmkoľvek lapajom.

V Prievdzi dňa 3, marca 1912.

Koloman Brestyenzky.

Z Katolíckej Ludovej Jednoty.

Agitacionálna cesta v stolici šárišskej.

Ján *Bartos* tajomník stredišťa Katolíckej Ludovej Jednoty v stolici šárišskej začal agitacionálnu cestu 25. februára a sprevádzal ho okresný komissár Jednoty, farár zo Szinye Ján Kurimszky. Pri tom organizácie utvorené a jestvujúce posilnené byly v nasledujúcich obciach:

Szinye. Shromaždenie 25. februára. Počet členov 156.

Široka. Shromaždenie 26. februára. Počet členov 220.

Frics. Počet členov 55.

Szinyelipócz. Shromaždenie 27. februára. Počet členov 75.

Bonyhád. Shromaždenie 28. februára. Počet členov 44.

Szarvaskő. Počet členov 66.

Szentkereszt. Počet členov 37.

Sztankahermány. Shromaždenie 29. februára. Počet členov 42.

Jernye. Shromaždenie 1. marca. Počet členov 42.

Shromaždenia vydržiavané byly 3. marca vo farnosti **Nyárserdő** a jej filiálkach a v tenže deň popoludní i v **Kisszeben**. Ku Jednote prihlásilo sa veľa nových členov. Vo všetkých shromaždeniach potrebnosť rozširovania a úlohý Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetloval tajomník zo stredišťa Ján *Bartos*. Velebné duchovenstvo celého okresu nadmieru oduševnené je za Katolícku Ludovú Jednotu, čomu pochvalným spôsobom výrazu dal okresný pán vicedekan farár zo Szentkereszt *Matias Sallay*.

Preč s alkoholom.

Jak strašné následky má nemierne užívanie liehových nápojov zvláštne besnej pálenky, nad slnko jasnejšie vysvitá i z nasledujúcich smutných pádov.

Viac sto korún hodný majetok mal Julius Szabó, hospodár v obci Penészlak (st. satmárska). Szabó sa ale rád zabával, ustavične vysedával v krčmách a čoskoro na krk stúpil svojmu majetku. V ostatný čas takrečeno už celkom schudobnel, následkom čoho začal zúfať a obesil sa.

V Budapešti dňa 20. februára našiel jeden policaj na jednom mieste mrtvého človeka. Ustálili, že to bola mrtvola 44 roč. robotníka Ondreja Jančeka, ktorého otrávil alkohol.

V stolnobelohradskej obci Bicske roľník Alexander Mikola v opilom stave spadnul do potoka a trebárs voda bola len plitká, utopil sa v nej. Len o desať dní ho našli.

V Segedíne stalo sa, že istý Pavel Bokol všetky horko-fažko sossierané ženine peňaze až do posledného haliera nechal v krčme. Bál sa ženy a ráno sa pred jej očami zastrelil.

V satmárskej obci Lázári gazda Ján Lazar veselo sa zabával v krčme. Žena a syn išli preňho, aby s nimi domov šiel. Nahnevaný otec pivovú flašku hodil synovi do hlavy, ten zase chytil stolok a tak silne uderil ním otca po hlave, že ho fažko raneného odviezli do satmárskej nemocnice. Syna zatkli.

Ludvik Szolomayer, notár obce Matolcs (st. sabolčská) v opilom stave zastrelil svoju gazdinu.

Rácalmášsky obyvatelia Ludvik Kukučla,

Ondrej Csepel, Michal Barna, Ján a Michal Szabó v sobotu večer v opilom stave brali sa domov z obce Tas, s ťažkou hlavou sadli si do člňa, aby sa preplavili cez Dunaj, ztratili ale rovnováhu, člnok sa prevrtnul a všetci päťtoria vo vlnách Dunaja našli svoju predčasnú smrť.

V obci Feltót pri Arade remeselnicky tovaryš Andor Suba zabával sa v krčme so svojimi kamarátmi a zo stávky vypil štyri litre pálenky. Celkom doťatý šiel domov a zaraz si ľahnul; viac ale už ani nestal, pálenka ho zabila.

Priatelia milí! Pre Boha vás prosím, chráňte sa krčmy, varujte sa opilstva, zanechajte liehové nápoje a v prvom rade pálenku, aby aj vás nezastihol podobný osud.

F. K.

POLITICKE CHYRY.

Gróf Aladár Zichy o politickom rozpoložení.

Skutočný vnútorný tajný radca a predseda kresťanskej ľudovej strany gróf Aladár Zichy o škandáloch, aké tieto dni udaly sa v Uhorskom parlamente v jedných viedeňských novinách píše nasledovne:

«Zvlášte na to musím poukázať, že ten spôsob, akým terazšie predsedníctvo snemovne, v prvom rade predseda Návay vykladal pravidlá snemovne, od prvopočiatku zdal sa byť veľmi nebezpečným. Ku násilnému prehnatiu v sneme tak vážneho zákona, ako je predloha o zbrannej moci, neslobodno upotrebovať všeliaké maličerné figle.

Kresťanská ľudová strana, ktorá vždy v opozícii stála a vždy v opozícii stáť bude ku Khuenovej vláde, podporovala snáhy cieľom zavedenia normálneho účinkovania parlamentného. Podmienkou našou pri tomto bolo, aby predsedníctvo snemovne v pravom smysle vykladalo domové pravidla. Túto prvú a najväznejšiu podmienku, snáď nie zlomyseľne, lež v nervóznej rozčulenosti urazil predseda sne-

movne. Následkom toho do nebezpečenstva prišiel kompromiss poľahke prevedenia volebného práva; tento kompromiss napadli vo Viedni a v Budapešti zas, zcela neisté stalo sa prijatie predlohy o zbrannej moci.

Ja si predovšetkým žiadam, aby odstránené boly tie ťažkosti, ktoré vznikly v našom parlamente. Presvedčený som, že v tomto smere účinkovať bude aj kresťanská ľudová strana, ktorej som predsedom. Musím ale vysloviť sa zcela otvorene, že každému pokusu, ktorým by cielili na zlomenie opozície, fígľami a násilensťami, rozhodne oproti postaví sa kresťanská ľudová strana.

Za terazšie neprajné rozpoloženie v parlamentárnom a politickom živote zodpovedné je jedine nové predsedníctvo snemovne, ktoré odchýliac sa od doterajšieho zvyku, sľubami, s jeho povinnosťami zcela v protive stojacimi, zapríčinilo dnešné bezprikladné škandále, ktoré zvlášte pre vládu môžu byť veľmi osudné.

Z kruhu kresťanskej ľudovej strany snemovej.

V pondelok 4. marca večer, v kruhu strany prítomní boli takmer všetci vyslancovia a početní vonkajší členovia ľudovej strany. Boli tam: skutočný vnútorný tajný radca, predseda strany gróf Aladár Zichy, pápežský praelát Ján Molnár, Mikuláš Zboray, Alexander Simonyi-Semadam, gróf Béla Seher Thoss, Ján Zelenyák, Georg Szmrecsányi, Ján Frey, Anton Beszkid, Koloman Brestyenszky, Štefan Haller a Karol Huszár. Krajiniskí vyslancovia dopodrobna pojednávali o terazšom rozpoložení politickom. Za vonkajších členov prijatí boli: Ludvik Francisci kanonik (Nitra), Ludvik Csizinszky zápisník súdobnej stolice a dr. Ludvik Feyler.

Demonštrácia za volebné právo.

Budapeštianski socialdemokrati 4. marca zariadili obrovskú demonštráciu za volebné právo. Chceli ísť pred parlament, to im ale nedovolil hlavnomestský kapitán. Socialdemokrati uspokojili sa teda s tým, že pri súčasťnení sa do 80 tisíc robotníctva ťiahli ulicami hlavného mesta. Pochod tento viedli: Justhovej strany vyslanec žid Ludvik Beck, Dezider Bokányi, Manó Buchinger, Jakub Weltner, Alexander Garbay, Eugen Landler, Ján Králik, Augustin

Pelczeder, Zigmund Kufi (Kohn). Robotníci napili sa na zdravie ich židovských vodcov, prijali rezolučný návrh a väčšieho nešťastia sa nestalo.

Gróf Khuen-Héderváry vo Viedni.

Ministerpredseda gróf Khuen-Héderváry 4. marca bol na výsluchu u jeho veličenstva kráľa, aby podal zprávu o politickom rozpore Uhorska. Výsluch trval päť štvrtí hodín. Rozhodnutia neni žiadneho. S koncom týždňa ministerpredseda znovu pojde na výsluch do Viedne.

Zo snemovne.

V snemovni krajinských vyslancov cez celý týždeň až do 5. marca pokračovali v technickej obštrukcii, pri čom udaly sa aj neslýchané škandále. Predseda Návay liberálnymi figlami a násilienstvom proboval zlomiť opozíciu. Pri tom však sám zle pochodil a konečne pre jeho nezákonné pokračovanie musel snem za odpuštenie prosiť. Auktoritu krajinského snemu rozhodnou rečou bránil vyslanec kresťanskej ľudovej strany Georg Szmrecsányi.

Z CUDZOZEMSKA.

Bombardovanie Beyruta.

Minule sdělili sme, že Taliani bombardovali Beyrut. Gule kanónov talianskych válečných lodí zapríčily značnú škodu. Beyrutský gubernátor zistil, že 5 gúl trafilo tamojšiu budovu Ottománskej banky, 3 budovu nemeckej banky, 5 vletelo do verejných skladov, 1 do budovy salonickej banky a 1 do kancelárie, kde vystavujú cestovné passy. Gule narobily dosť veľkú zkažu. Jedna guľa vo vnútorne mmeste vrazila do jednej súkromnej banky. Jednotlivé gule sletely v mestskom parku pri nemocnici v blízkosti školy. Náboje trafily aj budovu colného úradu a narobily škodu v tovare. Naproti tomu talianské telegramy tvrdia, že bombardovanie bolo namerané len proti dvom v prístave sa nachodiacim tureckým loďam a že len niekoľko vraj smer zmýlivšie gule zaletely do mesta bez toho, že by boly škody narobily.

Turci nazdávajú sa, že akcia talianskej

flotty v Beyrute stala sa na rozkaz generála Canevu, ktorému podarilo sa talianskú vládu presvedčiť, že vojnu treba sa pokúsiť skončiť mimo Tripolisu, lebo polozenie Talianov na bojišti je veľmi kritické. Samo sebou rozumie sa, že akcia talianskej flotty v celom cudzozemsku vyvolala obrevský ruch. Vo Francúzsku pre bombardovanie Beyruta panuje veľká rozhorčenosť. Viaceré parížske časopisy veľmi ostro píšú proti Taliansku a vyslovujú, že pokračovanie Talianov je polutovaniahodné, vzhľadom na to, že v Beyrute temer všetky mocnosti majú záujmy. Ostatne následkom bombardovania Beyruta je, že Anglicko a Francúzsko poslaly do Beyruta na obranu svojich záujmov válečné lode.

Hlad v Číne. Dľa zprávy rakúsko-uhorského čínskeho diplomatického zastupiteľstva, v Číne už od viac mesiacov panuje nesmierny hlad, zvlášte v takých mestách, ktoré sú husto obydlené. Dľa úradných zpráav na území ríše poltreťa miliona ľudí nemá čo položiť do úst. zvlášte dietky mrú od hadu alebo sa živia žobraním a dospelí ľudia zas utvárajú lúpežnicke bandy a zbijajú obchody a sklady. V Šanghaji utvoril sa medzinárodný pomocný výbor, členom ktorého je aj uáš hlavný konsul Karol Bernauer. Pomocný výbor obracia sa ku štedrosti európskeho obecnstva a prosí milodary, ktoré prijme Rakúsky privilegovaný obchod a priemyselný úverkový ústav vo Viedni.

BESEDNICA.

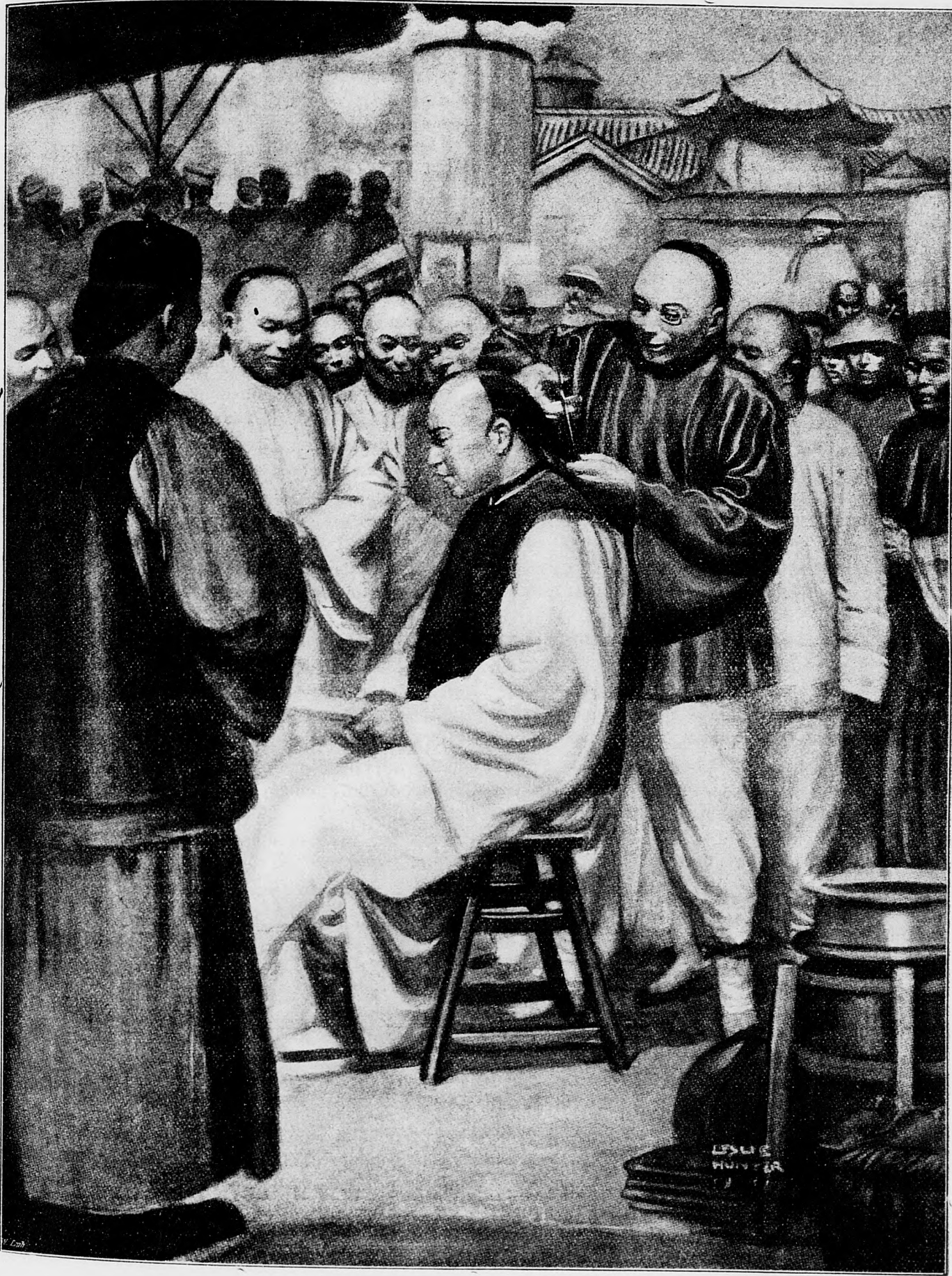
Ja som katolik.

V zimnom čase r. 1867. dakoľko ruských vojakov stretlo pastierskeho chlapca, ktorý v hore drevo sbieral.

Obstali ho, tazájúc sa ho, jakú by mal vieru.

— Ja som katolik — odvetil smelo chlapec.

Vojaci žiadali, aby sa prežehnal dľa ruskej viery, aby sa totižto prv dotkol pravého pleca, potom ľavého. Chlapec zdráhal sa to učiniť a prežehnal sa po katolícky.

Číňania najnovšie dajú si ostrihať od starodávnych časov zvyklé vrkoče.

Dôstojník náčelník rozhneval sa nad hlavatosťou chlapca a rozkázal vojakom, aby zastrelili tohoto chlapca bude-li sa aj napozatým protivíť.

Táto ukrutná hrozba ale nenaplnila strachom chlapca.

Vojaci priviazali chlapca ku stromu, aby ho zastrelili.

Chlapec zblábol, pri tom ale bol neohrozeným; ústa jeho zradzovaly, že sa modlí...

Vojenský dôstojník odvolal rozkaz, priblížil sa ku chlapcovi a posmešne riekol:

— Ty biedny pysko, nezaslúžiš, aby moji vojaci márnili na teba pušný prach a olovo.

Odviazal potom chlapca a prehovoril:

— My fa obesíme, jestli sa i ďalej budeš protivíť viere cára a cirkvi staroverskej!

Ubohého chlapca suroví vojaci vliekli k veľkému dubu. Potom uviazali mu okolo hrdla štranok a znovu žiadali a nútili ho, aby sa prežehnal ruským spôsobom.

Mladý mučeník ale mlčal a triasol hlavou, že tomu rozkazu nevyhovie.

Vtedy jeden z vojakov sa výskriabal na strom, priviazal štranok na jednu halúz; dvaja vojaci zdvihli chlapca, čakajúc, aby bol obesený.

Vojenský dôstojník ale iné si pomyslel; zllorečil a zvolal:

— Ten mladý loter nenie hoden tohoto štranka, lepšie bude, keď ho zatopíme.

Potom vliekli chlapca na zamrznuté jazero.

Dôstojník, ktorý pekelné zalúbenie nachádzal v mukách chlapca; dal ho vyzliecť, ľad prerúbať a chlapca až po hlavu zamočiť.

Vojakov nechal na brehu, on ale išiel ku chlapcovi na ľad, A keď k nemu prišiel, pekeľným úsmevom sa ho pýtal:

Ty malý loter, ešte ani teraz sa neprežehnáš, ako to náš cár káže?

Chlapec mlčal, oprel zrak k nebu a prežehnal sa katolíckym spôsobom.

Dôstojník začal hnusne zllorečiť, ale hľa, ľad praskol lebo následkom prerúbanej diery stal sa slabým a tak vlny jazera s malým mučedeľníkom prehltly aj hriešneho dôstojníka vojenského.

Obidva šli na druhý svet, lež Boh ich veľmi rozdielnym spôsobom privítal.

Naľakaní vojaci ale celkom zdesení vrátili sa do kasárne, kde tú prípadnosť hneď oznámili vrchnosti.

Výsledok spovede.

Básnik Klemens Brentano dlho žil dľa ducha svet-ského, až konečne prišiel k seba-povedomiu. Zpočiatku sa domnieval, že rady zbožných ľudí uspokojia srdce jeho.

Viacerým sdelil svoju vnútornú opustenosť, ale ho nikto neuspokojil. Jednúc sa veľmi ponosoval luterán-skej slečne Lujze Hensel. Táto úplnou vážnosťou taktto odpovedala:

Čože vám to osoží, že to mladej deve hovoríte? Však ste vy šťastný, že ste katolíkom, vy máte spoved. Čo vás trápi, povdzte to spovedeľníkovi.

Na tieto slová pustil sa básnik do hlasitého plaču a riekol:

— Teda od devy luteránskeho farára to musím počuť?

Potom sa odvrátil a ďalej plakal. Už dávno mu bola povedala táto slečna, že môže byť dakto aj veľmi vtipný, pri tom ale biedny a polutovania hodný. A teraz od tej istej devy musel slyšať, že človek svoju biedu má vyznať nie jednej slečne, nie v sieni, lež v kostole kňazovi.

To bolo spasiteľné uponíženie.

Brentano odišiel k prépoštovi Tauberovi, že od detstva sa chce spovedať, akonáhle sa pripravil.

Jeden celý mesiac sa chystal, trápený súe naj-najukrutnejším bojom duševným.

Konečne sa vyspovedal...

Po spovedi ho spovedeľník láskave obejmul.

Brentano bol blažený a celkom spokojný so svojim životom.

Sväť nedeľu.

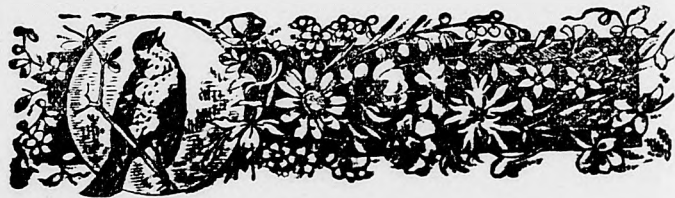
Istý kolár šiel do württenbergskej obce T. v nedeľu najsvätejšej Trojice, aby tam predal malý vozík. Viac roľníkov ho napomenulo, aby takým spôsobom nerušil nedeľu, on ale so smiechom odvetil:

— A čo že je, keď je dnes aj Trojice? Sviatok mi nič neurobí a ani Boh. Ešte sa mi nikdy nič zlého nestalo vo sviatok.

Keď vyšiel v ceste na vyšší breh, aby mu cesta lepšie ubývala, sadol si dolu brehom na vozík, lenže vidiac, že ho nemôže spravovať, skočil dolu a zlomil si nohu.

Bedára ešte pred pobožnosťami doviezli domov.

Podáva: Dr. Joško z Doliny.

CHYRNÍK.

Dar jeho veličenstva kráľa. Dňa 20. februára predpoludním tajomník ministerského predsedníctva dr. Alfréd Drasche-Lázár v zastúpení ministerského predsedníctva odovzdal dar jeho veličenstva kráľa basilike sv. Štefana v Budapešti. Dar je majstrovské dielo sochára-umelca Strobla: socha sv. Františka assiského. Sochu od jeho veličenstva bol prosil opát-farár dr. Koloman Kováts a jeho veličenstvo objednal ju u umelca-sochára Strobla. Jeho veličenstvo s naj-väčšou zaujatnosťou dvakrát obzrel si sochu v atelieri

umelca. Výbor, ktorý sochu odobral, uzavrel, že na soche nejakým spôsobom označí, že dar pochádza od jeho veličenstva kráľa.

Z arcibiskupstva jágorského. Jeho veličenstvo kráľ v porozumení so svätým otcom Pápežom, osvieteného pána biskupa Ludvika *Szmrecsányiho* vymenoval za koadjutora kardinála arcibiskupa jágorského Jozefa Samassa s právom nástupníctva.

Z biskupstva nitrianskeho. Dr. Alexander *Csippék* opát-kanonik kapitule nitrianskej 29. februára zomrel v 71. roku blahonosne účinkujúceho života svojho. Odpočinutie večné daj mu Pane!

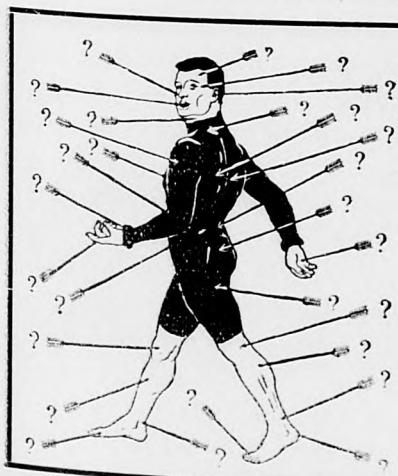
Z biskupstva spišského. Osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy v svojom tohoročnom 2. obežnom liste uvereňuje spoločný pastiersky list o mravnej výchove mládeže a spolu nariaďuje, aby od toho roku začnúc, v každý školský rok, vo všetkých ľudových školách biskupstva, jeden deň k tomu bol upotrebený, aby smutné následky alkoholizmu školským dieťkam náležite boli vysvetlené. V školských správach oznámí treba i výsledok antialkoholického dňa. Svoj tretí obežný list osvietený pán biskup venuje pamiatke grófa Ferdinanda Zichyho a vyzýva svoje kňazstvo a veriacich, aby na pomník vodcu katolíkov Uhorska sbierali a obetovali milodary.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August *Fischer-Colbrie* v II. tohoročnom cirkevnom obežníku svojom uverejňuje spoločný pastiersky list biskupského sboru Uhorska. Pastiersky list tento ľudu prečítať sa má z kazateľnic a nakladá sa v ňom rodičom, aby dieťky svoje vychovávali mravne a v bázni božej. Osvietený pán biskup stolnobehradský dr. Ottokár Prohászka 9. marca príde do Košíc a od 10—13. marca v kostole Uršulínok držať bude pôstné prednášky pre ženské. Štefan Orbán gymnazijný profesor 28. februára držať prednášku v tunajšom katolíckom autonómnom kruhu. V kruhu sv. Imricha tunajších juristov 28. februára držať prednášku jurista Eugen Puskás. V tomže kruhu zas 3. marca o katolíckej tlači mal prednášku predstavený kláštora budapešťanských Františkánov Anton Buttykay, Franc Holló, biskupský obradník napísal divadelný kus a dal mu

meno: «Pod zástavu». Kus tento 3. marca s pekným úspechom predstavili v tunajšom spolku katolíckych tovaryšov, — V praemonštratskom kostole cez celý pôst v nedeľu o 10. hodine držia kázne dr. Patrik Stuhlmann a Anzelm Hegedüs. Daniel Egry tunajší kaplán vymenovaný je za vojenského kaplána. Ku nemocnému farárovi obce Somodi, Štefanovi Tomori za pomocníka poslaný je Adam Répássy, kaplán z Felső-olesvár. — *Nagykövesd*: Edmund Bányász. tunajší bývalý farár od niekoľko rokov na odpočinku 21. februára zomrel v 34. roku blahonosne účinkujúceho života a pochovaný bol za prítomnosti početného duchovenstva. Z tejto príležitosti peknú kázeň držať terajší farár Adorján Dienes. — *Hernádkércs*. Horlivostou tunajšieho farára Eduarda Edelény 25. februára utvorený bol spolk patronázu opustených detí.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: V tunajšom katolíckom kruhu Rákócziho 3. marca držať prednášku predstavený budapešťanskeho kláštora Františkánov Anton Buttykay. Ku tejto prednáške dostavili sa nielen katolíci, lež v nápadne veľkom počte i veriaci iného kresťanského vierovyznania. — Adalbert Wick, professpr náboženstva na tunajšom katolíckom gymnáziume 21. februára v kruhu Széchenyiho držať prednášku o tureckých pomeroch v Jeruzaleme. — Grécko-katolícke obecenstvo usporiadalo tu náboženský večierok, na ktorom prednášku držať professor gr.-kat. praeparandie Leo Petrišovszky. Päť profesorom tunajšieho katolíckeho gymnázia, minister výučby udelil povýšenie plátov. Na tunajšie gymnázium luteránov, okrem už prvej udelených 300 tisíc kor. minister výučby znovu dal 100 tisíc a na material sľúbil ešte 200 tisíc korun. — *Nagysáros*: Tunajšie obecenstvo uzavrelo, že nekdajšiemu zemepánovi svojmu kniežafu Rákócziho II. s pomocou krajinskej zbierky postaví pomník.

Chýry zo Spiša. V spišskej sporiteľni v Levoči účastinári na minulý rok dostali po 35 korún dividendy, v Spišskonovesskom sporiteľskom a úverkovom ústave po 25. v Sporiteľni XVI, spišských mest v Novel Vsi ktorá v lani mala 63.713 korún čistého osohu po 35, v kézmarskej banke nič, v kézmarskej sporiteľni po 26, v Podolinskej sporiteľni po 26, v Lubovensko-gňaz-

Máte bolesti?

Potrebuje Fellerov Elsa-Fluid a Fellerove Elsa pilulky, kt rých je jediný dorábateľ EUGEN V. FELLER dvorný lekárnik v Štubici Kostolná u. č. 18. (Záhreská stolica)

- I. Fellerov Elsa-Fluid dľa našej vlastnej zkušnosti uľavuje bolesti, lieči, občerstvuje svaly a členky posilňuje, slabosť, zapálenie utišuje a zmiernuje. Rýchle a na isto lieči rheumu, lamku, slabosť čuvov (nervov) kľania v bokoch, trnania v údoch, vytknutie, influenzu, bolenia hlavy, zubov, chrbta a drieku, zábu čili nervové bolesti ochromenia, unavenosť, bolesť očí, migránu a mnohé tu nespomenuté nemoce. Fellerov Elsa-Fluid nemajúceho páru výsledkom užívajú proti kašľu, zachrýpnutiu, nátehe, boleniu prs a hrdla, zimničnemu stavu a z prievanu alebo z prestádnutia pochádzajúcim neudhom. Opravdivý je len v tenkrát, keď každá sklenička je opatrená «Fellerovým menom a ochrannou známku. 12 malých alebo 6 duplovaných, alebo 2 špeciálnych skleničiek bezplatne po pošte zašle za 5 korún, 24 malých alebo 12 duplovaných alebo 4 špeciálnych 8 korún 60 halierov, a 48 malých alebo 24 duplovaných alebo 8 špeciálnych 16 korún.
- II. My žiadame tu na vedomo-f priniesť že tisíce ľudí uživa «Fellerove čistiacie Rebarbarove Elsa pilulky» čo výtečný liek proti žalúdočným nemociam, kŕčom, nechuti k jedlu, páleniu obličiek, tlačeniu žalúdka, dráždeniu k vracaniu, ťažobe, nadutiu, materici, zatvrdnutiu stolice, rozličným trovitelným znakom, nervozit, zimničným nápodom, následkom tučnosti, bolesti v zlatej žily, hnušobe atd. 6 škatuliek po pošte 4 koruny. — Chránme sa od nápodobní a každý nech adresseduje tak: EUGEN V. FELLER, lekárnik v Štubici, Kostolná ulica 18. (Záhreská stolica.)

dansko-podolinskej sporiteľni v Lubovni po 24, v Poprad-felkanskej sporiteľni v Poprade po 24 korún. V spišských peňažných ústavoch koncom minulého roku bolo vkladov 41,892.569 korún. — Spolok spišských lekárov a lekárnikov na svojom 17. febr. v Novej Vsi vydržiavanom shromaždení vypovedal bojkott proti novovesskému lekárovi dr. Juliusovi Széllovi a proti podhradskému lekárovi Samuelovi Maybaumovi, ktorí dľa mienky shromaždených, previnili sa proti kolegiálnej solidarite, keď pri poisťujúcej pokladnici robotníkov stali sa stálymi lekármi. Následkom toho obidvaja zažakovali pri pokladnici, — Prosba starovesčanov, aby sa dobytčie jarmoky na doterajšom mieste odbývaly, je teraz cieľom pojednávania u starovesského hlavného slúžneho. — Velkolipnický notár Árpád Bugsch zasnúbil sa s veľkoplipnickou poštárkou, slečnou Bertou Raab. — V spišskej Belej dňa 17. febr. mestský výbor pojednával záležitosť čarovania s kniežaťom Hohenlohe. 26 hlasov bolo proti čarovaniu a 16 zaň. Belanské Tatry teda aj naďalej ostanú vlastnosťou mesta. Medzi belanskými slovenskými gazdami je veľká radosť, že neztratil tatranské pastvisko. — Novovesskí občania platia ročne 111.000 korún dane. — Kropchský katolícky čitací kruh 18. febr. sriadil tanečnú zábavu, čistý príjem, ktorý pripojí sa k domovej základine kat. kruhu, obnášal 120 korún. — Medzi Kézmarkom a Strážkami 6. febr. v noci do Podolinca jachajúci železničný vlak prejachal sánky Ondreja Schivetza z Krempach, ktorý chcel ísť do Kézmarku. Kôň bol usmrtený a sánky rozdrúzané, Schivetzovi ale okrem strachu nestalo sa nič. Na tom mieste za krátky čas udalo sa už štvrté nešťastie, železničná správa ale ešte vždy nepostará sa o rampu. — V Novej Vsi dňa 21. februára v 83. roku života svojho zomrel Eugen Ujlaki, ktorý roku 1848—9. ako nadporučík bojoval za slobodu vlasti. Anton Beszkid ľudový ablegát lubovenského okresu v lete zas navštívi obce svojho okresu. — V Novej Vsi založiť majú sklennú hutu. — V Poprade Ružomberská ľudová Banka účastinná spoločnosť 1. apríla otvorí filiálku. Aj v Starej Vsi má filiálku. — V Novej Vsi zamýšľajú postaviť moderný parný kúpeľ. — Novovesský kat. kruh zo svojej dňa 18. februára držanej tanečnej zábavy mal 164 korún čistého osohu, ktorý obratia na podporu knižnice kruhu. — Levočský kráľ. súd bývalého kropchskéhoz podnotára Bélu Tomanna pre 15 úradných a 8 obyčajných defraudácií, ako aj pre úradných klamstiev odsúdil na poltrefa roka do žalára. — V Smokovciach krajinský spolok stoličných úradníkov 29. a 30. júna vydržiatiť má svoje tohoročné valné shromáždenie. — Vo Vlachoch toho roku obnoví sa má r. k. kostol a fara.

Vyzvanie. Ján Murin, lučanský obyvateľ ztratil v Trnovci dňa 26. februára 640 korún. Kto by tie peniaze na moje meno odoslal, dostane 100 korún odmeny a úplnú mlčanlivosť mu zaručujem. Jeho meno nikdy nevynde na svetlo. Ondrej Hlinka farár, v Ružomberku.

Povodeň. Z Košíc oznamujú: Rieka Hernád znovu vystúpila zo svojho koryta a voda zaliala jarmočné miesto. Jedna čiastka ľadu síce už išla, lež na mnohých miestach sú ešte ľadové barrikády. Pri Košiciach voda dvíha sa ustavične. Na viacerých miestach stolice je Hernád ľadovými barrikádami obtiahnutý. Pri Košiciach vojaci strieľajú ľad.

Tifus v Orave. V oravskej obci Lokca doteraz 34 ľudí ochorelo na tifus, z týchto vyzdraveio 22 a zomrelo 10, dvata sú ešte chorí.

Cenu cukrovej repy v Morave zdvihnúť majú o 30 halierov.

Smrť. Z Trnavy oznamujú: gróčka Serafina Pongrácz 21. februára zomrela v 92. roku života svojho.

Chýry zo zeme kazárov. Z Munkáča oznamujú: Jankela Sterna a Abraháma Sterna, obyvateľov obce Szolyva, ktorí i nedávno pre všeliaké kazárske prechmaty osemtyždňový žalár odsedeli, vyšetrojúci sudca kráľ. súdu v Beregszászu pre päťdesiat pádov úžery, pre falšovanie dokumentov, pre falošné súdobné svedčenie a pre popudzovanie k falošnému svedčeniu posadil dal do predbežného väzenia.

HOSPODÁRSTVO.

Výsledok spočítania gazdovských zvierat.

Na jar roku 1911. boly spočítané gazdovské zvierata v našej vlasti. Krajinský statistický úrad dľa dát spočítania zostavil výkaz zvierat, dľa ktorého v Uhorsku na jar roku 1911. bolo rožnej lichvy 6,183.424, (r. 1895. bolo 5,829.483), koní 2,000.611 (r. 1895. bolo 1,972.930), oslov 17.830 (r. 1895. bolo 21,393), mulie 935 (r. 1895. bolo 885), osípaných 6,415.197 (r. 1895. bolo 6,447.134), oviec 7,696.880 (r. 1895. bolo 7,526.783), kôz 331.383 (r. 1895. bolo 286.392) kusov. Z týchto dát vysvitá, že počet rožnej lichvy od r. 1895. vzrástol o niečo vyše 1/27 procenta. Rozmnoženie sa rožnej lichvy nestojí síce v pomere s vzrastom počtu obyvateľstva krajiny, ale rožná lichva čo do jakosti sa veľmi zlepšila.

Rožná lichva dľa fajty na jar r. 1911 delila sa nasledovne:

Rožnej lichvy uhorskej fajty bolo 1,872.790 (roku 1895. bolo 3,756.221), červeno-strakatej fajty bolo 3,590.808 (r. 1895. bolo 1,347.826), jazvecovej barvy bolo 171.867 (r. 1895. bolo 158.149), inej fajty bolo 392.757 (r. 1895. bolo 434.709), byvalov bolo 155.192 (r. 1895. bolo 132.578) kusov.

Z tohoto vidno, že sa západná fajta rožnej lichvy od posledného spočítania veľmi rozmnožila na úkor uhorskej rožnej lichvy. Príčina tohoto je tá, že sa spo-

treba mäsa a mlieka v Uhorsku čo dial tým väčšmi dviha a ponevác sa západné fajty rožnej lichvy rýchlejšie vyvinujú než uhorská fajta, preto gazdovské obecnstvo z chovu uhorskej fajty prechádza na chov západných fajt rožnej lichvy. Zo štatistiky vysvitá ďalej, že sa počet kráv potešiteľne rozmnožil a toto je dobre lebo základom chovu rožnej lichvy sú kravy.

Počet koní za posledných 16 rokov vzrástol len o 27.681 kusov, čoho príčina je tá, že sú dnes už na všetkých stranách krajiny vystavené železnice a že už aj pri poľnom hospodárstve namiesto koňskej sily upotrebujú motory.

Pri popise zvierat pred 16 rokami v krajine našlo sa 6,447.134 ošípaných a na jar roku 1911. našlo sa ich 6,415.197 kusov, teda ošípaných teraz o 31.937 kusov bolo menej ako pred 16 rokami. Príčina tohoto sú časté nemoce ošípaných, zvlášte sviňský dúl. Preto mnohí veľkostatkári zmenšili počet svojich ošípaných, a nechovali toľko ako pred 16 rokami. Chov ošípaných najslabší je na Horniakoch a preto ministerstvo orby v minulom roku postaralo sa o zaopatrenie Horniakov dobrými kancami. Ministerstvo orby súčasne postaralo sa aj o to, aby bolo derábané zodpovedné množstvo seruma na stevenie ošípaných proti sviňskému dúlu.

Čo sa chovu oviec týka, z lanskoročných štatistických dát vysvitá, že v lani v krajine bolo o 170 098 oviec viacej, než pred 16 rokami. Toto je už aj preto potešiteľný zjav, lebo predtým asi za 40 rokov z každého spočítania vysvitlo, že v krajine počet oviec vždy ubúdala.

Chov oslov a mulie, v chove domácich zvierat vo všeobecnosti hrá malú rollu Za 16 rokov v krajine oslov ubudlo o 3563 kusov mulie pribudlo o 50 kusov.

DOPISY.

Z Kysúc.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Otený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kresfane».

Od dávna už ničeho som nečítal v Kresfane z našich Kysúc. Vyzerá to tak, ako keby na celých Kysúcach nebolo už žiadneho osvedčeného kresfana a ľudáka. Pozdáva sa, ako by tu Lévajovci všetko boli otravili tou mungovskou gebulou. Naši tunajší vodecovin ľuďom spia a my obecni ľudia veru veľmi musíme zá-

pasíť s nevýslovnou biedou. Pri tom ale v tejto našej biede potrebujeme len pokynutia zo stránky našich vodcov a všetci postavíme sa na nohy, Viacerí sme sa už radili o tom, ako by sme sa mali organizovať po všetkých dedinách. V tomto ohľade prosili by sme o úpravu, stredisko krajinskej kresfanskej ľudovej strany. Ja som aj presvedčený, že keď sa z našich tunajších vodcov nikto o nás zaujať nechce, na oslovenie stredišťa kresfanskej ľudovej strany ľahko sa zorganizujeme po všetkých dedinách a na Kysúcach zas skveť sa bude zástava kresfanskej ľudovej strany a my istotne zvíťazíme proti všetkým úkladom munvovským.

Jano Otruba, ľudák.

***

Púchov (trenč. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráče prosím tieto riadky uverejniť v našom milom «Kresfane».

Musím Vám dať na vedomie, že odkedy nemáme ľudového, ablegáta sme ako ztratené ovečky. Chudobných ľudí všeličo trápi, najväčšie naše trápenie je ale to, že v našej biede nemáme sa ku komu o radu obrátiť. Ľudácky ablegát bol nám ako pravý otec. Ten ablegát ale, ktorého teraz máme, nezná nás a ani nás znať nechce. Bolo by nám preto veľmi pomôžené, keby sme si zas ľudáckeho ablegáta vyvoliť mohli. My sme vždy verní ľudáci a nikdy neopustíme zástavu ľudovej strany.

Puchovský volič.

Rozmary a Žarty.

Príčina. Muž vyskočí z postele jako podstrelený. Snívalo sa mu, že je vo vojne, že leží obtočený zo všetkých strán mrtvolami uprostred potokov krve. Kričí naprostred izby:

— Ježiš Maria, svätý Jozef!

Žena zpolospania:

— Čože ti je?

— Ach, snívalo sa mi o strašných, hrozných krvavých veciach.

Žena s výčitkami:

— Tam to máš. Či som ti nehovorila pri večeri: Nejedz toľko z tej krvavej hurky!

*

Herbarný podfosforokyslý

Vápenno-železný-sirup

od 43 rokov lekárnami preskúmaný a odporúčaný sirup na prsia. Roztápa šľajm, utišuje kašeľ a podporuje chuť k jedeniu. Dviha trávenie a chovu a pôsobí nadovšetko k tvorbeniu krvi a kostí zvlášte pri slabých deťoch.

Cena jednej fľašky 2 K 50 h., poštou o 40 h. viacej za zaobalenie.

Výlučný dorábateľ a hlavný zásielca dr. HELLMANNA lekáreň „Zur Barmherzigkeit“

Hlavný sklad pre Uhorsko lekáreň Josef Török Budapest.

Pôvodný len s touto ochrannou známkou

Výstřih pred padelanim

Herbarný

Aromaticná Essencia

od 43 rokov obchod uvedená a vrele odporúčaná. Výborný víťudne pôsobiaci prostriedok k prehnatlu. Odstraňuje tvrdú stolicu a neprijemné jej následky a čistí krv.

Cena jednej fľašky 2 koruny. — Poštou o 40 h. viacej za zaobalenie.

Wien, VII/I. Kaiserstrasse 73-75. Sklad vo všetkých väčších lekárnach.

(Herbarného nástupca.)

Jozefkovi na meno. Jožko chodil do školy, matka chcela mu pripraviť hostinku na meno.

— Jožko — hovorila k nemu matka — zajtra máš meno, chcem ti dačo po vôli urobiť. Čo jieš najradšej toho ti navarim.

Hej mamka, to si musím rozmysleť.

— No, len si rozmýšľaj, syn môj.

— Už viem. Navarte hrachu, zduje ma a — zajtra budem chorý: nemusim ísť do školy.

*

Z kasárne. Kaplár: Jako to len môžete byť takým sprostým, Kováč?

Kováč: prosím ponížene, veď ja za to nemôžem. Ja som vraj prišiel na svet veľmi múdry, ale ma voláka stryga vyčarovala.

*

Nahnevaný. — Ale prečo že si sa tak hrozne nahneval?

— Ale čo, kto že by sa nenahneval: Veď môj sused, ten somár tvrdí, že som ja nie jemu rovný!

Spisy redakcii zaslané.

Dušečná ozdoba na božskú hostinu. Učenie o najsvätejšej Sviatosti oltárnej v modlitbách k častejšiemu prijímaniu. Nemecky napísal Moric Meschler S. J. — Dľa druhého vydania poslovenčil Karol Lenkei farár. Cena jedného v plátne viazaného výtisku 1 kor, 10 hal i s poštou. Pri objednaní 30 výtiskov 82 hal. Neviazaný výtisk stojí 50 halierov. Poštu platí vtedy objednatel. — K dostaniu u Karola Lenkei farára v Nagyjakabfalva (Pozsonym.) — Táto knižočka písaná je pre často-prijímajúcich. Takej sme ešte nemali v slovenskej reči. Obsahuje pápežský dekrét o každodennom sv. prijímaní, poklonnú modlitbu pred Sviatostou oltárnou, modlitbu za rozšírenie každodenného sv. prijímania; spovednú pobožnosť; modlitby ku sv. omši a 30 prípravných a poďakujúcich modlitieb ku sv. prijímaniu. Výbornosť tejto knižočky v tom záleží, že učenie o najv. Sviatosti Oltárnej je obsažené v modlitbách, tak že kto tie modlitby odrieka i mimovoľne sa učí vtedy lepšie poznávať sviatostného Ježiša. Úfame, že táto knižočka mnoho prospěje na rozšírenie každodenného sv. prijímania. Odporúčame ju.

Kresťania, katolíci kupujte len u kresťanov!

Len pravda, ktorá zakladá sa na výpovedi zkušsených ľudí, stojí viacej, ako akákoľvek samochvála. Pán dr. Neugebauer z Viedne píše: Váš Elza Fluid odporúčali z priateľskej strany 83 ročnému starcovi, ktorý trpel na arterioklerozu, aby tým posilnil svoje soslabené nohy. Potieranie týmto liekom spomenutému pomohlo. — Dr. Schmidt z Pitten v Dolnom Rakúsku píše nasledovne: «S vašimi dorobami, zvláste ale s Elzafluidom dosiahol som zvláste úspechy a odporúčal som ich mnohým.» Fellerovho Elzafluidu 12 malých, 6 duplovaných alebo 2 zvláste flšky za 5 korún franko poslaa dorábateľ V. Eugen Feller, dvorný lekárnik, Stubica, Kostolná ulica 18. (Zahreb. st.)

Zvláštny prostriedok proti kašlu je «Herbabnyho vápenno-železný sirup». Osožnosť tohoto sirupu na prsá, už od desaťročia uznaná je skrze chýrnych profesorov a záleží zvláste v prospešnom zostavení prae-parátu, ktorý nielen šlaim rozpúšťa, kašiel tiší. chuť k jedeniu zvyšuje, lež následkom jeho zostavenia zo železa a ľahko rozpúšťajúcich sa, fosforečných vápených solí, prispieva ku tvoreniu kostí a čisteniu krvi. Herbabnyho železno-vápený sirup obľubujú tak najútlejšie deti, ako dospelí. Výlučný dorábateľ: «Dr. Hellmann lekárnik «Zur Barmherzigkeit», Wien, VII., Kaiserstrasse 73—75.

Odkazy redakcie.

P. D. N. L. Uverejníme bubúne.
F. K. K. Ďakujeme!
M. H. P. Bolo by už na čase aj u vás utvoriť Katolícku ľudovú Jednotu.
S. F. N. Nepodpísané dopisy neslobodno uverejniť.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 5. marca.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor. 23:30—24:20
» stolnobelohradská, nová...	« 23:20—24:00
» peštianska, nová	« 23:20—24:00
« banátska, nová	« 23:20—23:90
Jačmeň nový, prvotriedny	« 20:00—21:00
Proso	« 18:00—20:20

Osožné a chytré prevedenie parcellovania.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provádzanie parcellovania a ku tomuto cieľu udeľovanie požičiek. Ciele ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaniu, lež na žiadosť prevezme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovania (rozumie sa prácami právnyimi, mernickými a v gruntovných knihách) a k tomuto cieľu vyšle na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý sa stará o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkam zodpovedne. Ku cieľom parcellovania ústav ochotne povoluje požičku pri výhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapešť, V. kerület Géza-utca 2. szám) na žiadosť ochotne odosiela. — Výhody spolupúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovania. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osohu, kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majitel odpredá. 3. Kupec a odpredavateľia pozbavia sa všetkých starostí parcellovania. 4. Odpredavateľ naraz v jednej sumne dostane kúpnu cenu. 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená. 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláste výhody ústavom povolenej požičky ku parcellovaniu: 1. Prípadný diel podľžnosti spláca sa pozadne. 2. Požičky povolujú sa počnúc už od 300 orún. 3. Požička vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie potrebná, potrebuje sa len la né uhodnovenie notárske. Ústav požičku vypovedať nemôže.

Raž prvotriedna	---	---	---	---	---	kor.	21.10—21.30
« druhotriedna	---	---	---	---	---	«	20.80—21.00
Ovos prvotriedny	---	---	---	---	---	«	19.40—19.80
« druhotriedny	---	---	---	---	---	«	19.00—19.20
Kukurica	---	---	---	---	---	«	18.30—18.60
Konopné sáme	---	---	---	---	---	«	29.50—31.00
Datelinové sáme, červená datelina	kor.	215.00—225.00					
« « lucerna	---	---	---	---	---	«	110.00—136.00

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	18.00	17.70	15.40	17.00	16.60	16.20	15.80
č.		7	7½	8			
K.		15.20	14.40	9.80			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	---	---	---	---	---	kor.	15.60—15.80
« hrubé	---	---	---	---	---	«	15.70—15.90
Fazula veľká biela	---	---	---	---	---	«	26.00—28.00
Fazula strakavá	---	---	---	---	---	«	34.00—34.50
Zemiaky (hornouhorské) biele	---	---	---	---	---	«	---
« « ružové	---	---	---	---	---	«	---
« « žlté	---	---	---	---	---	«	---
Hrach lúpaný	---	---	---	---	---	«	29.00—56.00
Hrach nelúpaný, čistý	---	---	---	---	---	«	30.00—32.00
Šošovica čistá	---	---	---	---	---	«	40.00—63.00

Rasca (kmin)	---	---	---	---	---	kor.	78.00—78.00
Mak	---	---	---	---	---	«	106.00—125.00

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	---	---	---	---	---	kor.	149.00—150.00
Slanina mestská 4-kusová	---	---	---	---	---	«	128.00—129.00
« « 3-kusová	---	---	---	---	---	«	134.00—135.00

PODIVNE LACNÉ PLOTY

Domáce dôroby!

Zriedkavej jakosti.

Veľmi ľahko k upotrebeniu.

Nepočetné listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostiziteľnú zvláštnosť.

Dôrob z cinkovaného drótu. — Zabarvit' netreba.
Cena štvorcovho metra od 30 hal. výšej.

K objednaníu u vylučného dorabatel'a:

Alexander Haidekker

Dielňa pletiva a plotov z drótu
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/60. sz.
Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník tranko zdarma.

Trnavská sporiteľňa (šparkassa)

v Trnave (Nagyyszombat)

v prešporskej stolici, je na hornom Uhorsku najštarsí peňažný ústav.

Založený roku 1844.

Založený roku 1844.

Má vlastný majetok viac jako jeden million a 600.000 korun. Vklady obnášajú blizo 12 millionov, ktorých väčšina patrí okolným gazdom a roľnikom. Najlepší dôkaz 68 ročnej dôvery.

Odporúčame roľnikom a gazdom pôžičky na srážku (amortisáciu) na rozličné pády. Na príklad na väčšie majetky a summy dame pôžičku : j na 50 rokov. V tomto pade platí dlžník od 100 korun ročite 5 korun 86 halierov a po 50 rokoch je kapitál aj interest úplne vyplatený.

Keď ale dlžník chce byť hotový so všetkým za kratší čas, môže si pôžičku vziať na 12 rokov, vtedy platí ročite 8% (osem korun od 100 korun) a za 23 rokov je s interestom aj s kapitálom úplne vyplatený.

Keď má volakto dlhobu intabulovanú na väčší interest. — tú odobiereme na menší — a dlžník ne potrebuje platiť žiadne nové intabulačné a stemplové útraty.

Musíme podotknúť, že my každú pôžičku vyplácame v hotových peniazoch v úplnej summe, nie tak ako mnohé peštianske ústavy v papieroch, na ktorých dlžník hneď 5—8% ztrati.

Okrem toho má dlžník právo aj celý kapitál kedykoľvek polročne vypovedať a bez ztraty prinavrátit.

Kto chce od nás pôžičku mať, nech sa neobráti na všelijakých agentov, ktorí prinajmenej 2% od sta si rátaajú. Nech sa obráti rovno na Trnavskú šparkassu, — to ho nekoštuje nič, — tedy už mnoho zgzadoval.

Dávame aj peniaze na znenky (wechsle), na cenné papiere a na zlato a striebro a rátame mierny interest.

Kupujeme a predávame jakékoľvek cenné papiere.

Prijmame vklady na 4½%, a vyplácame také kedykoľvek bez výpovede a bez srážky

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznaceniami !!

Ludvik Kállai motor dielna

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvrelaj **Ludvika Kállai**
elektrické benzinlokomobil stroje ku mlatbe
s dvojm vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlatbeuv stroj prítomnosti

Bez strojníka lahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi
domami slamou krytými.Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako:
parostroje, mlýny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast
najlepšie podarili.
Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!

za 6 korún franko posielajú 3 veľké alebo 6 stred-
ných flašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

**Najlepší český prameň
k objednaníu.**

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé
dobré drá-
pané 2 K,
lepšie 2
koruny 40
hal.:ma polbiele 2 koruny 80
halierov; biele 4 K, biele
papierové 5 K 10 h.; 1 kg
velmi fajne, ako snah biele,
drápané 6 K 40 h., 8 K.;
1 kg. papierie, sivé 6 K, 7
K; biele fajnové 10 K; naj-
fajnejšie papierie z prs 12 K.
Pri oblednani 5 kg. franko.**Hotové postele**z hustej tkniny červeného,
modrého, bieleho alebo
žltého nankingu, 1 perina.
180 cm. dlhá 120 cm široká
s dvomi podhlavkami, každý
80 cm. dlhý, 60 cm široký
naplnený novým, sivým,
velmi trvácim mákym perim
16 K; polpapierie 20 K; pa-
perie 24 K; jednotlivé periny
10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
podhlavky 3 K, 3 K 50 h.,
4 K. Periny 200 cm. dlhé
140 cm. široké 12 K, 14,70
K, 17,80 K, 21 K. podhlavky
90 cm. dlhé 70 cm. široké
4,50 K, 5 K, 5,20 K, 5,70
Spodné periny z pevného
vrázkovaného grádlu 180 cm.
dlhé, 116 cm. široké 12,80,
14,80 K. Vývez s postovou
dobierkou od 12 K počnúc
franko. Výmena alebo návrat
dovolené. Za nezopovedné
návrat peňazi obšírný cenník
zadarmo a franko.S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Čechy.)Oznamy prijíma
administracia

„Kreštan“

„MILL“ OSADA Nagyösz
Stredoeuropy najväčšiavino-
hradná-
Š-
K-
O-
L-
A.**Lacné česke perie!**5 kilo nové
tmavé driapané
9,60 K, lepšie
12 korún, Biele
mäkké, jak pá-
per 18 K, 24 K.
Biele ako snah
mäkké jak pá-
per, drapané 30,
36, 42 K. — **Hotové postele.**Z červeného čírovatu 1 dobre
naplnená per na, alebo 1 zpodná
perina 140 cm. dlhá 116 cm. ši-
roká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—
2 metre dlhá, 140 cm., široká K
18.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška
80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—,
3,50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm.
široká K 4,50, a 5,50. Krom toho
shotovujeme vo veľkosti dla vôle.
Trojdielovú srstennú matrac na
jednu postel K 27.— lepšej ja-
kovosti K 38. Zasielky vyše
10 korún franko s postovou do-
bierkou. Výmena a navrátenie
dovoluje sa pri náhrade porta.
Benedikt Sachel, Lobes 135.
pri Pilsen (Čechy).**ZDARMA**na ukážku zasielam vzorky každému, kto o ne píše a sice
barchetu, flanelu, kana fau, sefiruplátina všetkých šatových látok (štofov) zimných i letných
atd. všetko stále barevne najnovšej módy a z dobrego
materiálu, zasiela s postovou dobierkou a nezopovedný
tovar prijme zpiatky česká kreštianska firma**JOSEF DAX**vlastná výroba rukodilného tovaru v Bystrici n/Metují (Čechy)
Partie pekných a veľkých zbytkov 40 m. za 20 K, špatnejší
za 18 K. Objednávky od 20 K franco. Vzorky od zbytkov
nezasielam.Pri panujúcej veľkej dra-
hote potravných článkov
následkom zvláštnej záživnosti jeho ako nevyhnutne
potrebný článok najobľúbenejší je v každej domácnosti.
Prvá dielňa liptovskej karpátskej ovčej brynza
Filip Pewny Liptovský Sv. Mikuláš

(založená r. 1873)

Odporúča I. brynza (slabú) ... .. K 5,50
II „ (silnú) ... .. K 5,—V diežkach po 5 kilogramoch zasela sa franko na každú
poštovú stanicu. Podrobný cenník a reklám-tabu a na
žiadosť franko a zdarma.Pri objednávkach na naše ohlasy, prosím
odvolávať sa vždy na náš časopis.Poprad-Feikanská sporiteľna vydržovala v
Poprade dňa 25-ho februára svoje XXXIX.
riadne valne shromáždenie, v ktorom do Directie
čili riaditeľstva s veľkým oduševnením Georg
Andreidesz prepoš-đekan popradský farar, do
dozieraajúcej kommissie Georg Farkas hranov-
nický, Ján Gótsch kubachský okoliční notári a
Albert Szutor a Géza Clementisz popradský
obyvatelia boli za úđov vyvolení.
Tento starodávny v dobrom chýre stojáci
peňazitý ústav v predošlom minulom roku
poznove sa pekne vyvínoval. Vklady jeho sa
zase so 120.000 korunami rozmnožily, čistý
osoch 45.521 kor. 06 hal. obnášal, do rezerv-
ného fondu 13.395 kor. a 28 hal. dodal a na
každú účasťinu 24 korún jako podiel čili di-
videndu vyplatil.

Hlačou Stephaneuma uť spoj. v Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/a.

Od desaťročia
upotrebuje sa s veľkým
úspechom proti

lámke a pakostnici
zákonom chránený
KRIEGEROV

REPARATOR

V Každéj
domácnosti
nevyhnutne potrebný!
Malá flaška 1 koruna, veľká
flaška 2 koruny, v každej lekárni.
Poštou 5 malých flašiek za 5 korún,
3 veľké flašky za 6 korun pošle

„Krieger-ľekáreň“
Budapest, VIII., Kalvin-plac (roh Baross-u.)
Zásielky denne poštovou dobierkou, alebo
po predbežnom zaslaní peňazi.

I